

HYVÄ SYKSYN 2017 YLIOPPILASKOKELAS

Tähän tiedotteeseen on koottu keskeisimmät asiat, jotka koskevat ylioppilastutkintoon osallistumista. On tärkeää, että tutustut niihin huolellisesti. Saat lisää tietoa lautakunnan määräyksistä ja ohjeista lautakunnan verkkosivuilta www.ylioppilastutkinto.fi. Verkkosivuilla on myös ohje digitaalista ylioppilaskoetta varten.

Tutkinnon suorittaminen

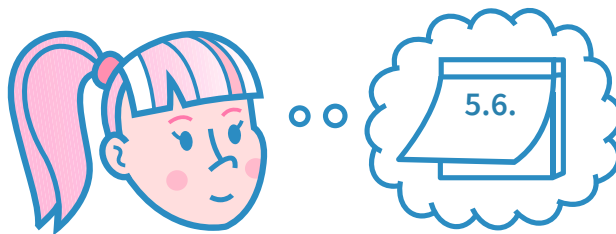
Ylioppilastutkinto on suoritettava enintään kolmen perättäisen tutkintokerran aikana (ks. kuitenkin kohta ”Hylätyn kokeen uusiminen”). Tutkinnon suorittaminen katsotaan aloitetuksi, kun ilmoittaudut ensimmäisen kerran tutkintoon, pakolliseen tai ylimääräiseen kokeeseen. Tutkintoosi kuuluu vähintään neljä koetta, joista äidinkielen koe on kaikille pakollinen. Voit valita kolme muuta tutkintosi pakollista koetta seuraavien neljän kokeen joukosta: toisen kotimaisen kielen koe, yksi vieraan kielen koe, matematiikan koe ja yksi reaaliaineessa järjestettävä koe. Tutkintosi pakollisiin kokeisiin tulee sisältyä vähintään yksi pitkän oppimäärän koe. Voit lisäksi sisällyttää tutkintoosi yhden tai useamman ylimääräisen kokeen. Tutkintokielet ovat suomi ja ruotsi. Sinun on suoritettava kaikki tutkintoosi sisältyvät kokeet samalla kielellä. Digitaalisessa ylioppilaskokeessa sinun on itse valittava oikea kieliversio kokeesta.

- toinen kotimainen kieli
- vieras kieli
- matematiikka
- reaali

Sinun tulee noudattaa lautakunnan määräyksiä. Matkapuhelimen ja muiden elektronisten laitteiden (kuten älykellojen) tuominen koetiloihin on määräysten vastaista. **Vilpistä tai tutkintojärjestyksen rikkomisesta seuraa, että kokelaan kaikki kokeet katsotaan hyläytyiksi kyseisellä tutkintokerralla.**

Sinulle annetaan ylioppilastutkintotodistus, kun olet hyväksytysti suorittanut neljä pakollista koetta ja myös saanut lukion päättötodistuksen tai todistuksen ammatillisen tutkinnon suorittamisesta.

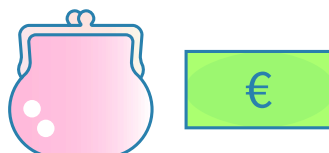

Ilmoittautuminen

Ilmoittautuessasi ylioppilastutkintoon pyri noudattamaan lukiosi antamia suosituksia määräajoista. **Kevään tutkintoon on ilmoittauduttava viimeistään 23.11. ja syksyn tutkintoon viimeistään 5.6.** Jos olet osallistunut syksyn tutkinnon kokeisiin, lukio voi ottaa vastaan ilmoittautumisesi seuraavan kevään tutkintoon syksyn tutkintotulosten selvittyä. Tällöin tulee ilmoittautua rehtorin ilmoittamaan määräaikaan mennessä, viimeistään joulukuun 1. päivänä. Ilmoittautumishakemus jätetään lukion rehtorille kirjallisena lukion hyväksymää lomaketta käyttäen. Sinun tai valtuuttamasi henkilön on allekirjoitettava hakemus. Tarkista, että kaikki tietosi on merkitty lomakkeeseen oikein. **Ilmoittautuminen on sitova.** Ilmoittautuessasi tekemiäsi valintoja, jotka koskevat aineyhdistelmää, kokeen pakollisuutta tai ylimääräisyyttä tai kokeen tasoa, et voi jälkikäteen muuttaa. Lautakunta voi hakemuksesta erityisen painavasta syystä hyväksyä muutoksen ilmoittautumiseen sisältyviin tietoihin, jos ilmoittautumisessa on todistettavasti tapahtunut virhe. Voit kirjallisesti peruuttaa rehtorin hyväksymän ilmoittautumisesi kevään tutkintoon viimeistään 23.11. (1.12., jos olet osallistunut syksyn tutkintoon) ja syksyn tutkintoon viimeistään 5.6. Määräajan päätyttyä tapahtuneen ilmoittautumisen lautakunta voi hyväksyä vain erityisen painavasta syystä.

Tutkintomaksut

Ilmoittautuessasi tutkintoon olet velvollinen maksamaan ylioppilastutkintoon liittyvät maksut, jotka koostuvat perusmaksusta ja kustakin kokeesta perittävästä maksusta. Jos sinulla ei ole osallistumisoikeutta tai jos lautakunta on hakemuksestasi mitätöinyt ilmoittautumisesi etkä ole osallistunut kielikokeen tai äidinkielen kokeen kumpaankaan kokeeseen, voit pyytää koekohtaisten tutkintomaksujen palauttamista. Pyyntö maksujen palauttamisesta on esitettävä lautakunnalle viimeistään sen vuoden loppuun mennessä, jonka aikana järjestetystä tutkinnosta on kyse. Ylioppilastutkintotodistuksen antaminen edellyttää, että olet suorittanut tutkintomaksut.

Digitaalinen ylioppilastutkinto

Ylioppilastutkinnon digitalisoiminen tapahtuu vaiheittain vuosina 2016–2019. On tärkeää, että tutustut hyvissä ajoin digitaalisen ylioppilastutkinnon suorittamiseen. Sinulta edellytetään mm. että osaat käynnistää oman laitteesi USB-muistilta. Syksyllä 2017 digitaalisesti suoritetaan seuraavat kokeet:

- filosofia
- maantiede
- yhteiskuntaoppi
- psykologia
- uskonto
- elämäkatsomustieto
- historia
- terveystieto
- saksan kieli (pitkä ja lyhyt oppimäärä)
- ranskan kieli (pitkä ja lyhyt oppimäärä)
- toinen kotimainen kieli (pitkä ja keskipitkä oppimäärä)

Hylätyn kokeen uusiminen

Hylätyn pakollisen kokeen saat uusia kaksi kertaa tätä tutkintokertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana. **Jos siis tulet hylätyksi jossakin pakollisessa kokeessa syksyllä 2017, sinulla on oikeus uusia hylätty kokeesi kaksi kertaa kolmella seuraavalla tutkintokerralla, jotka ovat kevät 2018, syksy 2018 ja kevät 2019.**

Hylättyä pakollista koetta uusiessasi voit halutessasi vaihtaa vaativamman tason kokeen lyhyempään oppi-

määrään perustuvaan kokeeseen. Tason vaihtaminen edellyttää kuitenkin, että tutkintosi pakollisiin kokeisiin sisältyy edelleen yksi pitkän oppimäärän koe. Jos määräaika kuluu umpeen tai et selviydy toisellakaan uusimiskerralla, sinun on suoritettava koko tutkinto uudelleen.

Kun olet ilmoittautunut neljään pakolliseen kokeeseen ja tullut hylätyksi jossakin niistä, voit osallistua tutkintoon vain hylätyn tai hyväksytyin kokeen uusijana, kunnes olet suorittanut tutkinnon. Voit täydentää tutkintoa uusilla aineilla vasta kun olet suorittanut ylioppilastutkinnon hyväksytysti.

Jos ylimääräinen kokeesi hylätään, tästä ei tule merkintää todistukseen. Tällaisen kokeen voit uusia kaksi kertaa ilman aikarajaa. Hylätyn ylimääräisen kokeen tasoa ei koetta uusittaessa voi vaihtaa. Voit kuitenkin suorittetuasi ylioppilastutkinnon hyväksytysti täydentää tutkintoa suorittamalla eri tason kokeen. (ks. myös kohta '[Digitaalinen ylioppilastutkinto](#)')

Hyväksytyin kokeen uusiminen

Ylioppilastutkinnon jokaisen hyväksytyin kokeen, sekä pakollisen että ylimääräisen, voit uusia **yhden kerran**.

Kokeen uusimisajankohdan voit valita itse. Jos olet ennen ylioppilastutkintotodistuksen saamista uusinnut jonkin kokeen, todistukseen merkitään tästä kokeesta saatu parempi arvosana. Tutkintotodistuksen saamisen jälkeen uusitusta hyväksytystä kokeesta saat erillisen todistuksen. Myös kokeen, josta lautakunta on antanut arvosanan laudatur, saat halutessasi uusia. (ks. myös kohta '[Digitaalinen ylioppilastutkinto](#)')

Täydentäminen

Tutkinnon täydentäminen uusilla kokeilla on mahdollista sen jälkeen, kun olet suorittanut tutkinnon, muuten ajankohtaa ei ole rajoitettu. Voit valita aineita, jotka kuuluvat ylioppilastutkinnon ohjelmaan, vaikka niitä ei opetetaisikaan omassa lukiossasi. Tutkintoa voit täydentää myös jo suorittamasi oppiaineen eritasoisella kokeella. Jos kokeesi hylätään, voit uusia sen kaksi kertaa ilman aikarajaa. Täydentämällä suorittamistasi hyväksytyistä kokeista saat erillisen todistuksen. (ks. myös kohta '[Digitaalinen ylioppilastutkinto](#)')

Kompensaatio

Kompensaatioissa otetaan huomioon ylioppilastutkintotodistukseesi kuuluvien sekä pakollisten että ylimääräisten kokeiden arvosanat. Tutkintoa täydentämällä et voi kompensoida hylättyä koettasi.

Jos et saa jossakin pakollisessa kokeessa hyväksytyä arvosanaa mutta tulet ylioppilaksi kompensatioritietä, sinulla on hylätyn kokeen osalta oikeus kahteen uusimiskertaan ilman aikarajaa. Ylioppilastutkinnon kielikokeen ja äidinkielen kokeen hyväksytyin arvosanan edellytyksenä on, että sinulla on suoritus kokeen molemmista, eri päivinä suoritettavista osista. Jos jompikumpi suoritus

puuttuu, katsotaan kokonaissuoritus keskeytyneeksi, jolloin koko suorituksesi on hylätty. Näissä tapauksissa ei myöskään kompensatio ole mahdollinen. (ks. myös kohta 'Digitaalinen ylioppilastutkinto')

Tutkinnon uudelleen aloittaminen

Jos haluat tutkinnon suorittamisen ollessa vielä kesken aloittaa sen alusta, tähän on pyydettyä kirjallinen lupa lautakunnalta. Lautakunta voi sallia menettelyn, jos tutkinnon uudelleen aloittamiseen on esitetty erityisen painava syy. (ks. myös kohta 'Digitaalinen ylioppilastutkinto')

Ilmoittautumisen mitätöiminen

Ilmoittautuminen on sitova. Jos olet ilmoittautunut ja sinulla on osallistumisoikeus, kokeesta pois jääminen tulkitaan käytetyksi yrityskerraksi. Lautakunta voi hakeaksesi perusteella mitätöidä ilmoittautumisen, jos kokeesta pois jäämiseen on erityisen painava, lautakunnan hyväksymä syy. Hakemukseen on liitettävä lääkärintodistus sairaudesta tai todistus esimerkiksi ulkomailla opiskelusta tai työskentelystä kokeiden aikana tai varusmiespalveluksen aiheuttamasta esteestä. Opiskelu tai työskentely kotimaassa tai pelkkä varusmiespalvelus ei riitä perusteeksi ilmoittautumisen mitätöintiin. Ilmoittautumisen mitätöinti ei pidennä ylioppilastutkinnon suorittamisaikaa.

Ilmoittautuminen äidinkielen kokeeseen ja kielikokeeseen voidaan mitätöidä, jos olet pätevästä syystä estynyt osallistumasta saman tutkintokerran toiseen tai molempiin kokeen osiin.

Lääkärintodistukset, lukitodistukset, selvitykset vieraskielisyydestä ja muut puoltolauseet

Lautakunta on antanut erilliset määräykset lääkärintodistusten, lukitodistusten, vieraskielisyyttä koskevien selvitysten ja muiden puoltolauseiden ottamisesta huomioon ylioppilastutkinnossa. Saat niistä tietoa lukioasi tai lautakunnan verkkosivuilta www.ylioppilastutkinto.fi. Lausunnot ja hakemukset toimitetaan lautakunnalle sen edellyttämän aikataulun mukaisesti. Aikataulu käy selville lautakunnan antamista määräyksistä.

Tarkistuspyynnöt ja tarkistusarvostelu

Opettajan tai rehtorin välityksellä saat halutessasi tietää suorituksesi arvostelua koskevat perusteet tulosten valmistuttua. Jos tästä huolimatta olet tyytymätön kokeen arvosteluun, voit hakea lautakunnalta tarkistusarvostelun toimittamista. Hakemus on jätettävä 14 päivän kuluessa siitä, kun sinulla on ollut tilaisuus saada arvostelun tulos tietoosi. Tarkistusarvosteluhakemus tehdään YTL:n sähköisessä asiointipalvelussa yhdessä lukion rehtorin kanssa. Maksukuitti tarkistusarvostelusta on samalla esitettävä rehtorille. Maksu palautetaan, jos arvosana tai pistemäärä tarkistusarvostelussa muuttuu.

Koesuorituksen näyttäminen lopullisen arvostelun jälkeen

Jos haluat tarkastella koesuoritustasi tai tilata siitä kopion, voit pyytää tätä lautakunnalta puolentoista vuoden kuluessa siitä, kun kyseinen tutkintokerta on saatu päätökseen. Tilaus tehdään lautakunnan verkkosivuilla. Kevään tutkinnon suorituksen voit saada lautakunnassa nähtäväksesi tai kopiona itsellesi aikaisintaan 20. kesäkuuta, syksyn tutkinnon suorituksen aikaisintaan 20. joulukuuta. Kopio on maksullinen.

Nimitietojen luovuttaminen

Sekä lautakunnalla että lukiolla on oikeus antaa ylioppilaiden nimet julkaistaviksi sen jälkeen kun tietojen oikeellisuus on varmistettu. Jos et halua nimeäsi julkaistavaksi, sinun tulee esittää kirjallinen pyyntö asiasta hyvissä ajoin ennen tulosten valmistumista. Lautakunnan luovuttamassa julkaisulistassa mainitaan vain ne ylioppilaat, jotka ovat suorittaneet tutkintonsa loppuun kyseisen tutkintokerran aikana ja jotka myös saavat lukion päättötodistuksen. Jos sinulta puuttuu lukion kurssija tai jos olet suorittanut tutkinnon hyväksytysti jo joskus aiemmin mutta saat lukion päättötodistuksen vasta nyt, ei nimeäsi mainita listassa.

Todistusjäljennökset ja käännökset todistuksista

Jos alkuperäinen ylioppilastutkintotodistuksesi tai todistuksesi hyväksytyjen kokeiden suorittamisesta on kadonnut, voit tilata lautakunnasta todistusjäljennöksen. Voit tilata todistuksista myös ruotsin- tai englanninkielisen käännöksen. Jäljennös ja käännös ovat maksullisia ja niiden toimitusaika on noin kaksi viikkoa.

Ylioppilastutkintolautakunta